
A STOCKHOLMI KONGRESSZUS.

Írta: SCHWIMMER RÓZSA. (Folytatás.)

Ez az esemény: a kongresszus egyhangúan elfogadta a Feministák Egyesületének meghívását 1913-ra, holott már az 1909-iki Londonban tartott kongresszus fenntartással elfogadta az osztrák nőmozgalomnak 1913-ra Wienbe szóló meghívását. Róma és Paris Budapest javára lemondott a szándékolt meghívásról, Wien a maga meghívását azonban megújította, úgy, hogy barátságos verseny fejlődött ki.

A Feministák Egyesülete meghívásával nemcsak a már öt kongresszuson élvezett vendégszeretet viszonzására és tanulságainak meghálálására törekedett, hanem egészen önző célokat szolgált.

Látva azt, hogy az ilyen kongresszusok a rendező ország mozgalmának mindenkor, semmilyen más akcióval el nem érhető jelentőséget adnak, hogy a kongresszusok előkészítése minden egyéb munkánál erősebb stimuláns a választójog érdekében való dolgozásra; hogy a választójogi világszövetség kongresszusain résztvevő, egy célért küzdő kiváló nők és férfiak hatalmas tömege – Stockholmban 1600 tagja volt – ellenállhatatlan hatással van az ellenzők és közömbösek táborára t Magyarországra kellett hozni a legközelebbi kongresszust.

A legközelebbit azért, mert annak idejére várható a mi választójogi reformunk elintézése s erre az elintézésre kell a kongresszus súlyával is hatnunk.

A stockholmi kongresszus teljesen méltányolta a magyar meghívás indokolását annak ellenére, hogy Daisy Minor asszony, az osztrák meghívás közvetítője főképen annak lehetetlenségét hangoztatta, hogy a kongresszus a magyar nők választójogát siettetné: „Kérem, minálunk Ausztriában 1907-ben megcsinálták a férfiak általános választójogát – mondta Minor asszony – anélkül, hogy nekünk nőknek is megadták volna; tehát ki van zárva, hogy Magyarországon – mi előttünk – megadnák a nőknek.” A magyar meghívás képviselőjének megfelelő közjogi és történelmi magyarázata után a kongresszus a meghívás egyhangú elfogadásával – az osztrák delegátus és a magyarok tartózkodtak a szavazástól – annak a bizalmának adott kifejezést, hogy Magyarország törvényhozása inkább a magyar nő történelmi joghelyzetére és a modern kor szükségleteire lesz tekintettel, mint Ausztria példájára,

A meghívás elfogadásával kapcsolatosan felajánlották Wiennek, hogy a budapesti kongresszus előtt vagy után egy napos „síideway-meetinget” rendeznek. Az ajánlat elfogadásáról a tél folyamán országos gyűlésben dönt majd az osztrák nőmozgalom«

Maguk az osztrák delegátusok a leglojálisabban meghajoltak a kongresszusi határozat előtt és szíves barátsággal felajánlottak minden tőlük telhető segítséget a kongresszus előkészítésének munkájához.

Csak egy előkelő berlini lap bécsi származású tudósítója akart pápistább lenni a pápánál és azért nemcsak az osztrák delegátusokat heccelte az „ilyen mellékes úmenti gyűlés” ellen, hanem – különösen Németország delegátusait iparkodott a magyar meghívás ellen hangozni. „Mit csinálnak majd Ázsiában, a nixdajcs hazájában? Tanuljanak meg előbb magyarul, mielőtt abba az országba mennek, ahol az idegennek német szóra hátat fordítanak stb.” Azok a külföldi feministák, akik mint előadók élvezték már a magyar nőmozgalom ven-

dégszetetét – Mrs. Chapman Catt, Minna Cauer, Dr. Aletta Jacobs, Adele Schreiber-Krieger, Martina Kramers, stb. stb. – amint tudomást szereztek az illetéktelen hírlapíró áskálódásairól, személyes tapasztalaton alapuló ellenvéleménnyel szálltak szembe az elrettentést kísérlettel.

Ki kell emelnünk, hogy ez a kis incidens a kongresszus keretén kívül folyt le, a hivatalos tárgyalások annak a magyar mozgalomra nézve kiválóan értékes, lelkes szeretetnek és tiszteletnek az alapján álltak, amelylyel a választójogi világszövetség mindenkor kitüntette munkánkat.

S ha most öt világrész asszonyai két évig azon buzgólkodnak, hogy minden ország választójogi mozgalmának legkiválóbbjai, kormányaik képviselői, stb. stb. 1913-ban Budapestre jöjjenek, előttünk az a súlyos, de gyönyörű feladat áll, hogy vendégeink minden várakozását kielégítsük, úgy, ahogy az eddigi kongresszusok, de leginkább a mindent felülmúló stockholmi kongresszus kielégítette.

Páratlanul ügyesen szervezték a svéd nők a kongresszus tagjait szórakoztató rendezéseket is. Nem volt az ünnepélyek, kirándulások és fogadtatások sorában egy sem, a mely határozott céltudatossággal nem számított volna a svéd közvéleményre való hatásra. Gyönyörű harmóniában együtt dolgoztak Svédország művészei, a sajtó, a tanítószázad, hatóságok, deákság, a nők sokféle egyesületei és általában a kultúregyesületek stb. Az egyházak képviselői mellett a szociáldemokrata és a liberális párt legexponáltabb képviselői dolgoztak békés egyetértésben és fényes eredménnyel a kongresszus sikere érdekében.

(Folytatjuk.)